

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Jamen velfærdsforliget sikrer jo, at folk også fremover kan gå på efterløn. Vi har jo sikret i velfærdsforliget, at der fortsat er en 5-årig efterlønsordning. Det står fuldstændig nagelfast.

Det, vi har justeret, er, som jeg også sagde i min tale, en meget, meget nænsom rykning af grænsen for, hvornår man kan gå på efterløn, hvilket hænger fuldstændig sammen med, hvor lang vores levetid er. Jeg synes sådan set, det er sund fornuft, at vi gør det på den måde.

Så vil jeg sige, også – er jeg sikker på – til glæde for Enhedslisten: Det viste sig jo ved det forrige efterlønsindgreb, at ganske mange mennesker havde glemt at tilmelde sig efterlønsordningen, bl.a. nogle af de allersvageste i samfundet, nogle af dem, som har det hårdeste fysiske arbejde, og vi sikrer faktisk i det her efterlønsforlig muligheden for, at man kan gentilmelde sig og få mulighed for at få efterløn. Det synes jeg er et utrolig flot resultat, som man skulle glæde sig over frem for at være ked af.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes ikke, det er særlig nænsomt, at efterlønsalderen stiger og stiger og stiger. Der er jo ikke sat noget loft over, hvor meget den kan blive ved med at stige. Og det hjælper jo ikke den pædagogmedhjælper eller hjemmehjælper, der er nedslidt i slutningen af 50'erne, at den gennemsnitlige levealder stiger for akademikere.

Problemet er jo, at der er en enorm ulighed med hensyn til sundhed i Danmark og også en enorm ulighed med hensyn til, hvor lang tid man lever. Det betyder altså, at nogle af dem, der har det hårdeste liv på arbejdsmarkedet, især nogle af vores offentligt ansatte, der skal løbe alt for stærkt, kan se frem til, at de får færre år på efterløn og pension, end de har nu, fordi man kun følger den gennemsnitlige levealder og ikke ser på, hvordan de får nogle ordentlige vilkår.

Hvis man for alvor ønskede at hæve tilbage-
trækningsalderen, skulle man da hellere sætte massivt ind på, at vi fik et arbejdsmarked, hvor folk kunne holde til at være et helt arbejdsliv. Hvis man så oven i købet kunne sørge for, at de også har kræfter til at løfte deres børnebørn, når de går på pension, så kunne det være rigtig flot.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Jamen der er det glædelige budskab, at det har vi jo sikret. Vi har afsat massive midler til en nedslidningsfond og til arbejdsmiljø, netop for at sikre, at folk ikke bliver nedslidte af at gå på arbejde; netop med henblik på, at folk ikke skal opleve, at de er fuldstændig udkørt, når de kommer op i slutningen af 50'erne. Så det er det glædelige budskab, det har vi netop taget højde for her.

Men det er altså også sådan – og det vil Socialdemokratiet godt vedstå – at hvis vi bliver ved med at leve længere og længere, må vi også på et tidspunkt indrette arbejdsmarkedet sådan, at det følger med. Ellers får vi altså på et tidspunkt nogle svære finansieringsvanskeligheder. Hvis valget er, at vi bare til evig tid kan gå på efterløn, når vi fylder 60 år, vil det betyde, at vi får en nedgang i levestandarden, når vi ryger nogle årtier længere frem, og det synes vi ikke der er nogen grund til.

Det er derfor, vi giver mulighed for, at man på et sundt arbejdsmarked, som vi investerer i nu, fortsat kan gå på efterløn, men at vi gradvis hæver alderen – med et rigtig godt varsel, i øvrigt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

I de senere uger har vi oplevet meget store folkelige reaktioner på de voldsomme nedskæringer, der foretages i en lang række kommuner.

Nedskæringerne sker bl.a. på grund af en elendig økonomisk aftale, som er indgået mellem regeringen og flertallet i KL. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Giver blokaderne, demonstrationerne, arbejdsnedlæggelsen og de øvrige reaktioner ikke Socialdemokratiet anledning til at vurdere kommende økonomiaftaler mere kritisk, end man har gjort i år, før man tiltræder sådanne aftaler?

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg forstår ikke helt, hvad det er for nogle aftaler, vi skulle have tiltrådt, al den stund at vi jo har stemt hverken for eller imod kommuneaftalen i Finansudvalget. Så vi har sådan set ikke tilsluttet os aftalen. Vi har eksplicit kritiseret kommuneaftalen for at være urealistisk. Vi tror ikke på, at de rammer, som er stillet op, er realistiske. Så jeg forstår ikke rigtig, at spørgeren mener, at vi har skullet stemme eller agere anderledes.